



Hipogeu de la família Solà-Vinardell

Arenys de Mar

Ubicació

Comarca:	Maresme
Lloc/Adreça:	Cementiri de Sinera (Camí de La Pietat, s/n)
Emplaçament	Turó de la Pietat

Coordenades:

Latitud:	41.577904771576
Longitud:	2.5462330877781
UTM Est (X):	462172
UTM Nord (Y):	4603012

Classificació

Número de fitxa	08006 - 126
Àmbit:	Patrimoni moble
Tipologia	Element urbà
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Any	1902-1905
Autoria de l'element:	Venanci Vallmitjana
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	Inexistent
Número inventari	Sí (IPAC)
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada
Fitxes associades:	
Cementiri de Sinera	
Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart

Descripció

L'hipogeu de la família Solà-Vinardell està presidit per un grup escultòric, realitzat per Venanci Vallmitjana, en marbre blanc i pedra nummulítica que representa una Pietat. La Mare de Déu, acollint en els seus braços el cos inert del seu fill.

El conjunt, fet d'un únic bloc, mostra el millor art de Venanci Vallmitjana (1826-1919), renovador de l'escultura catalana del segle XIX. Es tracta d'una composició piramidal, amb un gran detall i realisme en l'anatomia del cos de Crist, el rostre de la Mare de Déu i els caients de la roba.

Posteriorment s'afegí el templet, per protegir-lo de les inclemències del temps.

Observacions:

Arenys de Mar ha tingut un bon nombre de personatges il·lustres que s'han volgut enterrar aquí, tot i passar molts anys fora de la vil·la. Alguns d'ells són la família Cabirol, la família Ramis; industrials com Andreu Gurí i Sala, la família Castells i Simon, la família Mollfulleda, la família Riera; indians com la família Castelló, Antoni Torrent i Carbonell, Andreu Lloveras i Riera o Francesc Masseguer i Campins.

Però, per sobre de tot, destaca el ressò que li ha donat, no només al cementiri sinó a tot el poble, l'escriptor Salvador Espriu, enterrat en un simple i humil nínxol. Espriu, com resa la placa que hi ha al costat del seu nínxol, va convertir el cementiri en el centre del seu univers literari de Sinera. En l'obra d'Espriu, presidida per la mort, el cementiri, atalaia entre el mar i el cel, símbols d'eternitat, esdevé el destí últim i constant referència tant del jo íntim del poeta com dels seus personatges sinerencs. També hi reposen altres escriptors, com Fèlix Cucurull o Lluís Ferran de Pol.

"Acaba aquí el viatge. Quan baixo de la barca, sabia a ulls clucs com és al meu davant, sempre pujat per cabres i per mates d'espígol, de fonoll, de llet de bruixa que a penes mouen aquelles primes mans de l'ora quieta desvetllada al cim, el Mal Temps. Límits estrictes d'una vella terra: el seguici dels xiprers rere el carro del sol que se'n va trontollant pels llargs i secs rials i feia, en tramuntar, de la petita carena llum i llunyania de l'horitzó de ponent. He donat la meva vida pel difícil guany d'unes poques paraules despallades. He vist la meva vida com un mur en el silenci de la tarda i el seu pas". (Llibre de Sinera XXXV).

L'Ajuntament edità (BADOSA, Josep i VIADER, Montse; nn.cc) un itinerari on hi figura aquest element.

Història

A principis del segle XIX, es prohibeixen les inhumacions dins els nuclis urbans. Per aquest motiu els ajuntaments construeixen nous cementiris als afores. En el cas d'Arenys de Mar succeeix l'any 1816. Aquest nou cementiri es construeix en el mateix indret que l'actual. Es tracta d'un recinte quadrangular amb més de 300 nínxols i inclou l'antiga ermita de La Pietat.

Però, al fer-se petit, es decideix fer-ne un de nou, just al costat mateix. La construcció es realitza entre els anys 1865 i 1867 i és Domingo Casacuberta, agrimensor, qui el projecta; però signa els plànols l'arquitecte Elies Rogent. Es finança per recaptació entre els vilatans i els indians. És en aquest moment quan s'enderroquen la torre de guaita El Far, l'ermita de la Pietat i l'antic cementiri de 1816.

Amb el nou cementiri en funcionament, el recinte del vell es converteix en l'espai destinat als no catòlics i als suïcides, que no podien ser enterrats, segons les prescripcions de l'Església Catòlica, en terreny sagrat. El primer en ser-hi enterrat és Joan Baptista Cassà, mecenes i lliurepensador, com es deia abans. A mitjans del segle XX deixa d'utilitzar-se i l'any 1988 les restes es trasllades al recinte general.

La capella no s'enllestí fins al 31 de desembre de 1867.

L'any 1895 s'inaugura la reforma del traçat del camí del cementiri que permetrà el pas de carruatges, cosa que evità la conducció dels cadàvers a pes de braços. Al final del 1917 el cementiri pren la configuració actual, en construir-se al centre de la zona d'eixample el darrer bloc de nínxols, que s'ornamenta en la cara corresponent a l'eix ascendent del cementiri amb la construcció de deu nínxols de luxe emmarcats per columnes de pedra artificial.

Des d'aleshores el cementiri no ha modificat la seva estructura en planta.

Bibliografia

BADOSA, Josep i VIADER, Montse (nn.cc). *Un recorregut per Arenys de Mar*. Regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Arenys de Mar.

BADOSA, J; DOÑATE, C; MESTRE, F; RABELLA, J; RAMIS, C i RIBA, J.M. (1972). Treball – Inventari sobre el patrimoni artístic-arquitectònic d'Arenys de Mar, segles XVI-XX. Inèdit.

BADOSA, Josep i MILÀ, Salvador (1990). Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic. Ajuntament d'Arenys de Mar; Aprovat pel Ple en data 22 de març de 1990.

Enllaços d'interès:

[Geoportal del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya](#)
[Associació de Cementiris Significatius Europeus \(ASCE\)](#)





